

VEERKRACHT EN INVENTIVITEIT

Coalitieprogramma 2010 – 2014

1. Inleiding	6
2. Visie op Waalwijk.....	7
3. Waalwijk de schakel van de regio Midden-Brabant	9
4. Samenwerking met andere gemeenten	11
5. Relatie Burger – Overheid	11
6. Uitgangspunten	13
7. Het financieel perspectief voor de komende vier jaar	14
8. Dekking van tekorten	16
9. Hoofddlijnen van voorgestaan beleid en ombuigingen	18
10. Tot slot	18
Programma's Bijlage I	20
• Programma 1 Kernwaarden.....	20
• Programma 2 Wonen.....	21
• Programma 3 Welzijn	22
• Programma 4 Zorg en volksgezondheid	22
• Programma 5 Scholing.....	23
• Programma 6 Sport	23
• Programma 7 Werken.....	24
• Programma 8 Beheer openbare ruimte	25
• Programma 9 Verkeer.....	26
• Programma 10 Ruimtelijke strategie	27
• Programma 11 Financiën	28
Projecten Bijlage II	32
Lopende grote projecten	32
• De Els	32
• St. Jansplein.....	32
• Hooisteeg-west.....	32
• Unnaplein	33
• Taxandriaweg	33
Overige projecten	33
• Haven Zeven	33
• Landgoed Driessen	33
• Herontwikkeling locatie gemeentekantoor Sprang-.....	33
• Centrum Waspik.....	33
• Woonzorgzones	34
• Electronische dienstverlening (Digitalisering)	34
• CHAP (Cultuur Historisch Ankerpunt).....	34
• Spoortracé.....	34
• Parkeren Centrum	35
Budgetmutaties Bijlage III	37

Portefeuilleverdeling Bijlage IV 45

1. Inleiding

Coalitie

De afgelopen weken hebben wij, vertegenwoordigers van de raadsfracties van LokaalBelang, VVD, CDA en ChristenUnie als beoogd coalitiepartners, nagedacht en gesproken over de toekomst van Waalwijk. Op langere termijn, maar natuurlijk vooral vanuit de vraag in welke richting we Waalwijk de komende 4 jaar willen ontwikkelen. Dit willen we doen, maar stellen tegelijkertijd vast dat de mogelijkheden daartoe in financiële zin de komende bestuursperiode uiterst beperkt zijn. De rekening van de economische crisis in de vorm van teruglopende inkomsten, hogere uitgaven op het terrein van bijstand en armoedebestrijding, lagere resultaten uit grondexploitatie en vooral een daling van het Gemeentefonds, zal ook op de

Bezuiniging

begroting van de gemeente Waalwijk gaan drukken. Aan bezuiniging is niet te ontkomen en het kan niet anders dan dat dit onderwerp een prominente plaats op de agenda krijgt.

Hoe dan ook, er moet eerst een begrotingsprobleem opgelost worden vooraleer er ruimte ontstaat om te investeren. De coalitiepartijen kiezen ervoor de noodzakelijke middelen zoveel als mogelijk te vinden door op uitgaven te bezuinigen en daarbij de zwakste schouders te ontzien en dat betekent dat niet bezuinigd gaat worden op het budget voor minima- en armoedebeleid. Voorts is getracht de bezuinigingen zo evenwichtig mogelijk te verdelen en dat komt o.a. tot uitdrukking in het korten van 10% op gemeenschappelijke regelingen en subsidies maar ook van 10% op de ambtelijke organisatie. Overigens zullen de subsidies die betrekking hebben op specifiek jeugd(sport)beleid worden ontzien.

Innovatief

De noodzakelijke bezuinigingen dwingen tot creatieve en innovatieve oplossingen. Minder financiële ruimte voor de gemeente Waalwijk betekent dat het de komende jaren aankomt op inventiviteit en veerkracht bij de ambtelijke organisatie, bij burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Meer productieve allianties tussen burgers, bedrijven en instellingen en meer actief burgerschap dus. Bezuinigen op de gemeentelijke uitgaven en gelijktijdig maatschappelijk initiatief stimuleren, dat is de inzet van de coalitiepartijen.

Ambitie

Minder gemeentelijke uitgaven staan voor de coalitiepartijen niet synoniem met verschraling van de kwaliteit in onze gemeente. Sterker nog, de coalitiepartners kiezen voor tenminste behoud en waar mogelijk versterking van de economische structuur, de veiligheid, de sociale kwaliteit, ruimtelijke kwaliteit en de milieukwaliteit. Deze ambitie vergt een uitgekiende strategie en de coalitie zal het

college verzoeken die uit te werken in de begroting 2011 en de daarbij behorende meerjarenbegroting. Maatschappelijk initiatief is hierbij het trefwoord. Stilstand is achteruitgang en de gemeente Waalwijk moet juist sterker uit de crisis komen.

Hierop gaan wij in dit coalitieakkoord nader in. In voorliggend coalitieakkoord zijn uitsluitend wijzigingen/aanvullingen op bestaand beleid opgenomen.

We doen dit op hoofdlijnen en niet in detail. We maken geen begroting. De financiële situatie immers verandert frequent en niet wij, maar de raad stelt begrotingen vast.

2. Visie op Waalwijk

In 2010 zal de nieuwe raad de strategische visie “Waalwijk 2020, De schakel van Midden Brabant” behandelen. De visie is op interactieve wijze tot stand gekomen en is daarmee voor de raad het document om zijn kaderstellende rol te kunnen vervullen. De missie voor Waalwijk in 2020 is als volgt geformuleerd:

Positio- nering Waalwijk

“De gemeente Waalwijk is een stedelijk knooppunt dat met zijn krachtige economische functie en karakteristieke kernen en omgeving een vitale schakel is in de regionale netwerken van Midden Brabant.”

De provincie Noord-Brabant onderkent dat Waalwijk aan de noordzijde van Midden-Brabant een stedelijk knooppunt is.

Coalitiepartijen zien de neergelegde visie en missie als een belangrijke inspiratiebron bij het bepalen van het beleid voor de komende jaren. Zeker in tijden dat de financiële middelen beperkt zijn is het belangrijk inzicht te hebben in de kansen die er liggen voor Waalwijk. Na vaststelling van de visie door de raad dient er een uitvoeringsprogramma te worden opgesteld.

Bij het operationaliseren van de visie zal een nadrukkelijk beroep worden gedaan op de samenleving en voor de majeure projecten zal samenwerking worden gezocht met gemeenten in de regio en marktpartijen.

Kernen

Coalitiepartijen zullen bevorderen dat de strategische visie wordt vertaald in een uitvoeringsprogramma waarbij er nadrukkelijk aandacht dient te zijn voor de eigenheid van de kernen Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik.

3. Waalwijk de schakel van de regio Midden-Brabant

De gemeente Waalwijk staat er in veel opzichten al goed voor. Volgens onze inwoners scoren we hoog op leefbaarheid, de bedrijvigheid groeit, de stad wordt veiliger, de prijs-prestatieverhouding van de gemeente is voor Nederlandse begrippen goed³ en voor wat betreft de lokale lastendruk scoort Waalwijk erg goed, plaats 57⁴ van de 430 gemeenten. Ons gevoel is dat er ook steeds meer sociale samenhang tussen de kernen die samen de gemeente Waalwijk vormen ontstaat. De sterke en veelzijdige economische structuur maakt het hart van Brabant minder kwetsbaar dan decennia geleden toen de nadruk nog eenzijdig op leer-, schoenen- en textielindustrie lag. Aangevuld met een krachtiger profilering, waarvoor de onlangs tot stand gekomen regionale strategische agenda een goed startpunt vormt, is het naar de mening van de coalitiepartijen goed mogelijk de economische, sociale en ecologische kansen te benutten.

Strategische samen- werking

Op 11 november 2009 hebben de acht⁵ gemeenten in de regio Midden-Brabant en de provincie een intentieverklaring getekend waarin het streven naar een intensievere samenwerking op beleid en strategie is vastgelegd. Door de regionale belangen integraal te behartigen wil de regio zich een sterkere onderhandelingspositie verschaffen ten opzichte van andere overheden. De samenwerkende gemeenten creëren zo nieuwe kansen ten voordele van de regio.

Er liggen momenteel plannen om binnen het programma 'De Ideale Connectie' de economische kracht van de regio in de speerpuntclusters Leisure, Logistics & Maakindustrie en Zorg zichtbaar te maken en te versterken. De strategische agenda die hiervoor is opgesteld en die een marsroute bevat om Midden-Brabant toekomstgericht te positioneren als 'Hart van Brabant' biedt daarvoor de onderlegger. Voor Waalwijk betekent dat het benutten van de kansen op het gebied van leisure (waaronder de ontwikkeling van de meubelboulevard), de uitvoering van het woningbouw-programma, de ontwikkeling van de N261 en de mogelijkheden van de havens.

Social innovation

De innovatie kracht van de toekomst wordt, meer dan door technologische vernieuwing, bepaald door de wijze waarop het innovatieproces wordt vormgegeven, in strategieën, concepten, ideeën en organisaties waarin de mens en zijn omgeving

---

³ Onderzoek Elsevier juni 2009: de Beste Gemeenten.

⁴ Coelo, Atlas van de lokale lasten 2009.

⁵ Goirle, Hilvarenbeek, Tilburg, Oisterwijk, Loon op Zand, Waalwijk, Dongen en Gilze en Rijen.

centraal staan. De komende jaren zullen in het teken staan van het leggen van verbindingen tussen de diverse economische actoren (bedrijven, onderwijs, zorg en sociale infrastructuren) waardoor lokale projecten met een regionale dimensie een hogere slagingskans krijgen.

N261

De gemeente Waalwijk is een stedelijk knooppunt. Waar Tilburg het stedelijk knooppunt is voor het zuiden van Midden Brabant is Waalwijk dat voor het noorden. Waalwijk is de toegangspoort tot Midden Brabant. De ligging op het snijvlak van 's-Hertogenbosch en Tilburg, aan belangrijke transportassen zoals de A59 en de steeds belangrijker wordende N261 en de Bergsche Maas met de mogelijkheid tot de ontwikkeling van een multimodale haven ten behoeve van schepen van grotere omvang, maakt Waalwijk tot een ideale vestigingsplaats.

Coalitiepartijen willen in de komende bestuursperiode inzetten op het verstevigen van de regionale samenwerking zowel op het terrein van dienstverlening als op het gebied van beleid en strategie.

4. Samenwerking met andere gemeenten

Operati- nele samen- werking	<p>De gemeente Waalwijk werkt al veel samen met andere gemeenten. Dat gebeurt met verschillende redenen, op verschillende manieren en op verschillende terreinen.</p> <p>Qua terreinen wordt een duidelijke tweedeling gemaakt: samenwerking op het gebied van ondersteunende en uitvoerende taken en samenwerking op het gebied van beleid.</p> <p>Uitgangspunt bij samenwerking m.b.t. ondersteunende en uitvoerende taken is het principe van de vermindering van kwetsbaarheid, verhoging van de kwaliteit en vermindering van kosten. De komende bestuursperiode zal deze operationele samenwerking worden geïntensiveerd, in ieder geval met de gemeenten Loon op Zand en Heusden. Operationele samenwerking met andere gemeenten in de regio wordt hiermee overigens niet uitgesloten. Het uitgangspunt zal steeds zijn dat de kwaliteit van de dienstverlening niet onderschikt is aan financiële motieven.</p>
Beleids- matig	<p>Met betrekking tot beleidsmatige samenwerking zal vooral de samenwerking met Tilburg worden gezocht.</p>

5. Relatie Burger – Overheid

Her- bezinging	<p>We hebben al eerder gezegd dat veel zaken binnen de gemeente goed gaan. Maar toch is er sprake van onvrede bij inwoners. Het lijkt wel alsof de gemeente vaak wordt afgerekend op wat ze niet doet en niet altijd in staat is om te laten zien wat er wel gebeurt. Juist in financieel moeilijke tijden moeten we helder zijn over dat waarop inwoners kunnen rekenen.</p> <p>Als er een moment is voor een herbezinning op de verhouding burger-overheid, dan is dat wel nu. En het motto van de komende tijd is onvermijdelijk: laat het meer aan de mensen zelf.</p>
Bestuurs- Cultuur	<p>We moeten eerlijk zijn: de overheid kan nooit beantwoorden aan de groeiende vraag naar zekerheden, omdat die domweg niet geboden kunnen worden.</p> <p>De overheid kan niet alle taken op zich nemen en is ook niet voor alles verantwoordelijk maar ontwikkelt zich tot een sterke speler met een eenvoudige missie: mensen de ruimte geven, stimuleren en perspectief bieden. Bovendien moet de overheid meer dan ooit keuzes maken, omdat zij haar middelen ziet afnemen. Die keuzes maken de overheid vatbaar voor kritiek, maar het uitblijven van keuzes is veel erger. Wij kiezen voor het perspectief van burgers en bedrijven als vertrekpunt. En dat perspectief is gericht op de maatschappelijke prestaties van de overheid. Dat betekent ruimte voor de burger en een bescheiden opstelling van de overheid. Niet de</p>

gemeente is voor alles verantwoordelijk en kan ook niet alles oplossen. Verschillende overheidstaken kunnen inwoners en ondernemers best zelf uitvoeren. Sterker: dat kunnen ze vaak beter en goedkoper dan de gemeente. Wel moeten uiteraard de basisvoorzieningen in stand worden gehouden.

Wat betekent dit voor de gemeentelijke organisatie?

Coöperatief

In haar nieuwe rol realiseert de gemeente een hoge kwaliteit van publieke dienstverlening. De gemeentelijke organisatie ontwikkelt zich naar een coöperatieve, compacte en servicegerichte organisatie, waarin projectmatig werken centraal staat. De ambtelijke organisatie dient in de dienstverlening deze houding uit te stralen.

Het spreekt voor zich dat moet worden gestreefd naar een efficiënte en platte organisatie: dus zomin mogelijk managementlagen. Een kwalitatieve en slanke ambtelijke organisatie biedt ruimte aan burgers. Om ruimte te bieden maakt waar mogelijk controle plaats voor vertrouwen. In de organisatie wordt interne regelgeving waar mogelijk beperkt en worden tussenstructuren en dus ook bestuurlijke drukte voorkomen. De spaghetti van overleggen en dubbel werk wordt doorbroken. De front-office functie vindt de burger belangrijk en die moet dan ook, hoe het ook is georganiseerd, goed geregeld zijn.

Een meer efficiënte en effectieve bedrijfsvoering wordt bewerkstelligd. Het personeelsbeleid dient de komende jaren hierop te worden afgestemd teneinde de gewenste attitude te kunnen realiseren.

6. Uitgangspunten

Het financieel evenwicht dat jarenlang de begrotingen van Waalwijk kenmerkte, is verstoord. In paragraaf 7 wordt dit in beeld gebracht. In paragraaf 8 wordt vervolgens aangegeven tot welke bedragen wij mogelijkheden voor ombuigingen zien. Uitgangspunten die wij ons vooraf gesteld hebben, luiden:

- Een structureel sluitende meerjarige gemeentebegroting is voor de coalitiepartijen het uitgangspunt. Hoe groot de financiële klappen de komende jaren zullen zijn, is op dit moment slechts ten dele bekend.
- De overeenkomst met RKC Waalwijk wordt gerespecteerd en uitgevoerd. Uitgangspunt is een volledige loskoppeling tussen gemeente en RKC Waalwijk.
- Tijdens de renovatie van De Els wordt op nader te bepalen locatie(s) tijdelijk een verlaagd parkeertarief gehanteerd.

7. Het financieel perspectief voor de komende vier jaar

Voor wat betreft de begrotingspositie voor de komende vier jaar, baseren we ons op het overdrachtsdocument van het vorig college (bladzijde 7), dat daarin een helder inzicht geeft. Ten opzichte van dit beeld hebben wij de volgende wijzigingen aangebracht:

1. De OZB tariefverhogingen van jaarlijks 3% die in de bij de begroting 2010 behorende meerjarenramingen zijn begrepen, zijn door ons verwijderd op basis van het uitgangspunt van de coalitie dat OZB tariefverhogingen pas in laatste instantie worden ingezet om tot een sluitend beeld te komen;

2. De te verwachten uitname van middelen uit het Gemeentefonds is door ons getemporeerd. Ter toelichting het volgende:

In het begrotingstekort dat het college schetste per december 2009, zijn begrepen kortingen op het Gemeentefonds die oplopen tot voor Waalwijk € 2,5 miljoen in 2013/2014. Deze kortingen zijn gebaseerd op de meicirculaire van 2009 en staan daarmee vast. De laatste berichtgeving bestaat uit een ledenbrief van de VNG van 8 april 2010. Hierin worden gemeenten bekend gemaakt met de effecten uit de door het Rijk ingestelde heroverwegingswerkgroepen. De werkgroepen stellen een bijstelling van het Gemeentefonds voor van € 1,7 miljard voor de periode 2012 - 2015. Het aandeel van Waalwijk hierin zal zo'n 0,2% bedragen. Er worden overigens twee methodes aan de hand gedaan die niet leiden tot dezelfde uitkomst. Let wel, het is een advies van een werkgroep en besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden. Hoewel daarmee noch het bedrag, noch het tempo waarin de bezuiniging moet plaatsvinden, vaststaan, geeft dit ons wel de indicatie dat wij er niet ver naast zullen zitten met de door ons geraamde afname van het Gemeentefonds. Wij zijn uitgegaan van een bedrag van € 3,2 miljoen in 4 jaar bovenop de reeds verwerkte ombuiging van € 2,5 miljoen

3. In het overdrachtsdocument is er rekening mee gehouden dat vanuit de septembercirculaire 2009 alsnog geormerkte bedragen op de begroting gebracht moeten worden., maar abusievelijk werd dit voor het jaar 2011 niet gedaan.

4. Voor het financieel beeld van het overdrachtsdocument is ervan uitgegaan dat in het jaar 2014 de begroting in een keer geheel vrij wordt gemaakt van

parkeerinkomsten. De coalitie stelt voor dit met ingang van 2011 in stappen van jaarlijks € 250.000 cumulatief te doen.

Alsdan ontstaat het volgende beeld:

	2011	2012	2013	2014
Begrotingstekort per december 2010	400.538	1.318.039	2.067.165	2.067.165
Eliminatie van de in het begrotingsbeeld verwerkte tariefverhoging OZB	250.000	510.000	770.000	770.000
Begrotingswijzigingen t/m januari 2010	16.500	16.500	16.500	16.500
Opvangen tegenvallers kredietcrisis	500.000	500.000	500.000	500.000
Nadere ombuiging Gemeentefonds vanaf 2013			800.000	1.600.000
Begroting verder vrijmaken van parkeerinkomsten	250.000	500.000	750.000	1.000.000
SUBTOTAAL	1.417.038	2.844.539	4.903.665	5.953.665
Oormerkingen septembercirculaire 2009	430.000	400.000	400.000	400.000
Bestendige gedragslijn naar 2014 voor uitvoering IUP/GVVP/minimaal veilige wegen en areaaluitbreidingen onderhoud				400.000
BEGROTINGSTEKORT TOTAAL AFGEROND	1.850.000	3.250.000	5.350.000	6.800.000

Ook hebben wij ervan kennis genomen dat zich in de begrotingsjaren nog taakstellingen bevinden, waaraan concrete invulling moet worden gegeven. Het gaat

om een bedrag van in totaliteit € 1.452.050, waarvan ons inziens € 450.000 afhankelijk is van externe factoren en € 1.000.000 nog door de organisatie c.q. het nieuwe college moet worden opgelost. Voor wat betreft dit laatste hebben wij ervan kennis genomen dat de directie hiertoe mogelijkheden ziet. Zie ook de bladzijden 8 en 9 van het overdrachtsdocument van het college.

8. Dekking van tekorten

Het is noodzakelijk om de begroting sluitend op te stellen. Hoe de coalitie hiertoe denkt te komen, is uiteengezet in de bijlagen waarin wordt aangegeven waar op hoofdlijnen de accenten gelegd worden en op welke wijze deze hun financiële vertaling moeten krijgen. De samenvatting hiervan naar programma treft u op de volgende pagina aan.

OZB

Daarnaast acht de coalitie het van groot belang dat de begroting en het vermogen groeien naar een positie die dekking biedt aan de grote infrastructurele werken die de komende jaren moeten worden uitgevoerd. De coalitie acht hiervoor een jaarlijks toenemende groei van OZB opbrengsten onontkoombaar en zet in op een relatief bescheiden groei van jaarlijks 2% exclusief inflatiecorrectie. Met het pakket ombuigingsmaatregelen dat verder wordt voorgesteld ontstaan voor de jaren 2011 tot en met 2014 sluitende begrotingen en wordt voor een bedrag van ruim € 4,4 miljoen in de reserve Majeure Projecten gespaard. Het OZB-gedeelte daarin bedraagt ruim € 1,6 miljoen.

De jaarlijkse tekorten worden op programmaniveau als volgt gedekt:

	2011	2012	2013	2014
programma 1	400.000	710.000	710.000	710.000
programma 2				
programma 3	350.000	1.220.000	1.320.000	1.420.000
programma 4	550.000	550.000	550.000	550.000
programma 5		40.000	40.000	40.000
programma 6	120.000	175.000	235.000	290.000
programma 7	70.000	70.000	70.000	70.000
programma 8	210.000	540.000	650.000	760.000
programma 9				

programma 10				
programma 11	150.000	-55.000	1.775.000	2.960.000
Totaal	1.850.000	3.250.000	5.350.000	6.800.000

9. Hoofdpijnen van voorgestaan beleid en ombuigingen

Door coalitiepartners is aan de hand van het programmaplan behorend bij de begroting 2010 en het door de directie opgemaakt ombuigingsdocument nagegaan in hoeverre voor de komende bestuursperiode accenten anders gelegd worden en ombuigingen gestalte moeten krijgen. Uitgangspunt is dat bestaand beleid in principe wordt voortgezet. Indien wijzigingen aan de orde zijn dan worden die expliciet bij de programma's vermeld. Wij verwijzen verder naar de bijlagen.

10. Tot slot

Onder dankzegging hiervoor hebben wij kennis genomen van een twintigtal reacties van voornamelijk verenigingen en instellingen die op onze uitnodiging daartoe zijn ingekomen. De reacties hebben wij alle bij onze afwegingen betrokken.

Wij hebben getracht om op basis van op dit moment beschikbare informatie te komen tot een goede aanzet om aan de financiële problemen die de komende jaren op ons afkomen, het hoofd te bieden. Veel is echter nog onzeker en naar wij verwachten zal eerst op zijn vroegst in september meer duidelijkheid ontstaan over concrete verlagingen van het Gemeentefonds. We willen dan ook benadrukken dat we geen begroting 2011 hebben gemaakt.

Wij denken wel dat in de vorm van dit coalitieprogramma + bijbehorende bijlagen voldoende input aanwezig is om tot samenstelling van de begroting te komen. Voor zover er in de begroting afwijkingen ontstaan ten opzichte van het nu geschetste beeld, dient het college die expliciet zichtbaar maken voor de raad. Overigens dient het college de raad ook tussentijds steeds te informeren indien concrete informatie daartoe aanleiding geeft.

Voorbehoud

De coalitie heeft afgesproken, dat de wethouder van de ChristenUnie m.b.t. het onderwerp koopzondagen –als dat onderwerp al ooit actueel mocht worden– afwijkend van de overige collegeleden kan stemmen.

Waalwijk, 16 april 2010

LokaalBelang: Henk Heuverling

VVD: mr. Hans van Tuyl

CDA: Kurt van der Sloot

ChristenUnie: drs. Jan van Groos

Programma's Bijlage I

- **Programma 1 Kernwaarden**

Duurzaamheid	<p>Voor wat betreft duurzaamheid en klimaatbeleid ligt er een ambitieus programma. We vertrekken vanuit deze ambitie en focussen ons vooral op wat we zelf kunnen doen. Zelf het voorbeeld geven en anderen bewegen – bijvoorbeeld door het afsluiten van convenanten – dit ook te doen.</p>
Gebiedsgericht werken	<p>Het instrument “gebiedsgericht werken” willen we zeker vasthouden. We gaan bezien of we - nog meer dan nu - aan bewoners kunnen overlaten en de wijkbudgetten daartoe kunnen verhogen</p> <p>Intern kan de organisatie anders geregeld worden, maar vaste aanspreekpunten voor de wijken moeten in stand blijven. We hechten veel waarde aan de servicepunten in de kernen.</p> <p>De dienstverlening willen we verder verbeteren vanuit het principe van de vermindering van kwetsbaarheid, verhoging van kwaliteit en vermindering van kosten. Door samenwerking met derden valt winst te behalen. De mogelijkheden hiertoe gaan we daadwerkelijk onderzoeken.</p>
Deregulering	<p>Deregulering wordt verder uitgevoerd, maar onderkend moet worden dat de mogelijkheden hiertoe beperkt zijn. Niettemin zal getracht worden om hier nogmaals een slag in te maken. Het gaat dan vooral om de vraag in hoeverre je de ruimte voor burgers door het wegnemen van bureaucratie kunt vergroten. Een bestemmingsplan moet, maar je kunt het wel met meer flexibiliteit voor betrokkenen inrichten.</p> <p>Daar waar eerder is uitgesproken dat het voormalig stadhuis “het huis van de raad” wordt, zullen we de raad voorstellen te bezien in hoeverre dit huis commercieel geëxploiteerd kan worden.</p>
Veiligheid	<p>Voor wat betreft openbare orde en veiligheid opteert de coalitie voor volledige aansluiting bij politiedistrict Tilburg en het veiligheidshuis Tilburg. Deze keuze wordt mede ingegeven vanuit het feit dat Waalwijk in brede zin kiest voor de regio Midden-Brabant. Voor wat betreft de politietaak is onze ambitie meer en meetbare inzet van de politie. Er dienen eisen gesteld te worden aan- en harde afspraken gemaakt te worden met de politie gericht op structurele inzet. Wij willen meer zichtbare blauwe uren op</p>

straat. De inzet van andere toezichthouders dan de politie (o.a. BOA's) wordt overigens niet uitgesloten. Een nota integraal veiligheidsbeleid dient in 2010 aan de raad te worden voorgelegd.

Meer nog dan voorheen moet worden ingezet op verhaal van schade inclusief vervolgschade en dat betekent dat er fors moet worden ingezet op opsporing.

Financieel Coalitiepartijen achten het mogelijk om binnen programma 1 Kernwaarden in de periode 2011-2014 een structurele ombuiging te realiseren van in 2011 € 400.000 oplopend tot € 710.000. Wij verwijzen u naar het overzicht op bladzijde 29.

- **Programma 2 Wonen**

Hoefsven Het Hoefsvengebied (ten noorden van de Vijverlaan, ten westen van de surfplas en ten oosten van de Akkerlaan) is een potentiële bouwlocatie die opbrengsten kan genereren om voorzieningen in stand te houden. De coalitie staat bestemmingsplanmatige ontwikkeling van het dit gebied voor de bouw van vrije sectorwoningen voor. Deze ontwikkeling past binnen de vastgestelde woonvisie en is aanvullend op Landgoed Driessen. De inzet en bemoeienis van de gemeente zal zoveel mogelijk beperkt worden.

Spranckelaer Indien de eigenaar en alle bewoners van de Spranckelaer de noodzakelijke kosten willen dragen voor die voorzieningen die noodzakelijk zijn voor een reguliere woonwijk, de woningen voldoen aan de daarbij te stellen eisen en de provincie hieraan medewerking wil verlenen is voor coalitiepartijen een formele woonbestemming via wijziging van het bestemmingsplan bespreekbaar.

Driessen Fase II van landgoed Driessen zal planologisch in voorbereiding worden genomen.

In de kernen zijn reeds ontwikkelingen in gang gezet (waaronder ook zogenaamde inbreidingen (met zoveel mogelijk behoud van openbaar groen) en deze worden verder ter hand genomen. Er blijft daarnaast specifieke aandacht voor doelgroepen, zoals starters op de woningmarkt en ouderen, maar het stimuleren van verdere woningbouw anders dan hiervoor genoemd is vraagafhankelijk. Uitgangspunt blijft de woonvisie.

Financieel Voor wat betreft de inzet van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV gelden) staat de coalitie een heroriëntatie voor. Onderzocht moet worden of het breder inzetten van ISV gelden mogelijk is.

- **Programma 3 Welzijn**

Archief Het oud-archief dient regionaal te worden ondergebracht en een bescheiden studiezaal en basale raadpleegfunctie dient in het te ontwikkelen Cultuur Historisch Ankerpunt (CHAP) te worden ondergebracht.

CHAP Dit heeft gevolgen voor de voorgestane ontwikkeling van het CHAP (Cultuur Historisch Ankerpunt), zij het in beperkte zin. Op korte termijn zal aan de raad ter besluitvorming een voorstel moeten worden voorgelegd over de daadwerkelijke realisering van het CHAP. Uitgangspunt voor de coalitie is dat dit voor de gemeente binnen eerder gestelde financiële kaders gerealiseerd kan worden en er geen aanvullend beslag op gemeentelijke middelen nodig is. Ook inzet van de eigen organisatie tijdens ontwikkeling en bouw moet tot het minimum beperkt blijven.

Subsidies In het optiepakket is vermeld dat het doorvoeren van 10% korting (analoog aan de korting op het Gemeentefonds) op uitvoeringskosten van gemeenschappelijke regelingen leidt tot een besparing van € 400.000. Wij zijn van mening dat, daar waar gemeenten voor grote ombuigingen worden gesteld, van gemeenschappelijke regelingen, maar ook van alle door de gemeente gesubsidieerde instellingen en verenigingen, mag worden gevraagd dat zij zich inspannen om tot evenredige besparingen in de bedrijfsvoering te komen. De gemeente Waalwijk subsidieert plaatselijke instellingen en verenigingen jaarlijks voor afgerond € 8 miljoen, zodat hier € 800.000 omgebogen kan worden. Dit is het uitgangspunt, maar wij realiseren ons wel dat individueel maatwerk aan de orde kan zijn en geboden moet worden.

Financieel Coalitiepartijen achten het mogelijk om binnen programma 3 Welzijn in de periode 2011-2014 een structurele ombuiging te realiseren van € 1.420.000,= waarvan in 2011 € 350.000=. Wij verwijzen u naar het overzicht op bladzijde 30.

- **Programma 4 Zorg en volksgezondheid**

Pluspunten Naar de mening van de coalitie is de pluspuntenfilosofie in de drie kernen gerealiseerd door de ontwikkeling van woonzorgzones in Waalwijk, Sprang-Capelle (Landgoed Driessen) en Waspik.

Overige (kleinschaliger) nog te realiseren voorzieningen zoals in Besoyen en Bloemenoord worden gezien als ontmoetingspunten en hebben qua aard meer een

huiskamerfunctie dan dat sprake is van een woonzorgvoorziening. Initiatieven worden beoordeeld op noodzaak en functionaliteit.

WMO Op het product huishoudelijke verzorging is een budget voor verstrekkingen aanwezig van ruim € 3,9 miljoen en een uitvoeringsbudget van ruim € 100.000 (exclusief kosten eigen organisatie). Op het product gehandicaptenzorg is voor het verstrekken van voorzieningen (inclusief deeltaxi) ruim € 2,9 miljoen beschikbaar.

Wij zijn van mening dat het instellen van een draagkrachtafhankelijke bijdrage en van maxima aan investeringen in woningaanpassingen, mede ook om de WMO betaalbaar te houden, alleszins redelijk is.

Financieel Coalitiepartijen achten het mogelijk om binnen programma 4 Zorg en volksgezondheid met ingang van 2011 een structurele ombuiging te realiseren van € 550.000,=. Wij verwijzen u naar het overzicht op bladzijde 31.

- **Programma 5 Scholing**

**School-
zwemmen** De bekostiging van het schoolzwemmen wordt niet (meer) als een taak van de gemeente beschouwd. Deze maatregel levert een besparing op van € 60.000,=, waarvan € 20.000 wordt toegevoegd aan de wijkbudgetten..

MBO Coalitiepartijen vinden het zeer belangrijk dat in Waalwijk het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) beschikbaar is en blijft. Er zullen met het ROC hierover duidelijke afspraken worden gemaakt.

**Leerlingen
vervoer** De kosten van het leerlingenvervoer bedragen ca € 600.000,= per jaar en vormen daarmee een substantiële kostenpost voor de gemeente. Coalitiepartijen zijn dan ook van mening dat, binnen de grenzen van de wet, moet worden onderzocht op welke wijze besparingen mogelijk zijn.

Financieel Coalitiepartijen achten het mogelijk om binnen programma 5 scholing vanaf 2012 een structurele ombuiging te realiseren van € 40.000,=, zijnde het saldo van een besparing van € 60.000 omdat schoolzwemmen niet meer als een gemeentelijke taak wordt beschouwd en een toevoeging van € 20.000 aan de wijkbudgetten.

Wij verwijzen u naar het overzicht op bladzijde 32.

- **Programma 6 Sport**

Sport- tarieven

Op dit moment dekken de opbrengsten van de sporthallen 31% van de lasten en voor de sportvelden is dit percentage nog lager, namelijk 17%. In de bestuursperiode 2010-2014 dient de dekkingsgraad met 10% te worden opgevoerd. De tarieven van het nieuwe overdekt zwembad worden zodanig vastgesteld dat sprake is van een concurrerende voorziening met marktconforme prijzen. Dit resulteert in tarieven die t.o.v. de tarieven van het oude zwembad 20% hoger liggen.

Het gemeenschappelijk gebruik van sportvoorzieningen dient zoveel mogelijk te worden bevorderd. Ook multifunctioneel gebruik van kantines is een optie om inkomsten te genereren. Het principe is dus kostenreductie of opbrengsten verhogen teneinde de verhouding tussen kosten en baten te verbeteren. De gemeente zal in dit kader initiatieven van sportverenigingen stimuleren en ondersteunen.

Bij de ontwikkeling van nieuwe sportaccommodaties zal de VNG-norm worden gehanteerd.

Financieel

Coalitiepartijen achten het mogelijk om binnen programma 6 Sport in de periode 2011-2014 een structurele ombuiging te realiseren van € 290.000,=, waarvan in 2011 € 120.000,=. In 2012 neemt door tariefaanpassing de ombuiging toe tot € 170.000, in 2013 tot € 235.000 en naar 2014 toe tot € 290.000,=. Wij verwijzen u naar het overzicht op bladzijde 33.

- **Programma 7 Werken**

Regionale functie

Waalwijk heeft een regionale werkgelegenheidsfunctie voor de regio Midden Brabant. De werkgelegenheid is vooral geconcentreerd langs de A59, de woonboulevard en het stedelijk centrum. Ontwikkelingen hangen nauw samen met arbeidsmarktbeleid en regionale taakstelling.

De regionale functie moet worden behouden en verder worden uitgebouwd. Daartoe zal, na vaststelling van de strategische visie en daarop volgend de structuurvisie, een visie bedrijventerreinen worden opgesteld waarin o.a. aandacht moet worden besteed aan: wat voor type bedrijventerreinen willen we, revitalisering en herstructurering van de bestaande bedrijventerreinen alsmede de planologische ontwikkeling van Haven VIII en Scharlo/Maasoever. Ten behoeve van een betere ontsluiting van industrieterrein Haven dient de wegenstructuur aangepast te worden. Hoe de reserve revitalisering zal worden ingezet, wordt nader gezien op het bereiken van een maximaal effect door de inzet van de middelen.

Revitali- sering

Sluis Er dient uiterlijk eind 2011 helderheid te bestaan m.b.t. de sluis in de haven van Waalwijk. De keuze kan bijvoorbeeld zijn of groot onderhoud, of vervangen van de huidige sluis in samenhang met een nieuwe ontsluiting via het Oude Maasje (in relatie tot vrachtwagenparkeerterrein en containermogelijkheden), of vervangen en verbreden ten behoeve van de doorvaart van grotere schepen.

De problematiek van de sluis moet gezien worden in samenhang met de ontwikkeling van Haven VIII.

De lokale bedrijvigheid in de kernen Sprang-Capelle en Waspik moet worden behouden en daar waar mogelijk is uitbreiding een optie.

City management Coalitiepartijen onderschrijven het initiatief van ondernemers in het centrum voor het opzetten van een vorm van citymanagement. Indien de ondernemers komen met een uitgewerkt plan en er reële mogelijkheden zijn binnen wettelijke kaders en zonder extra kosten voor de gemeente, zijn juridische instrumenten zoals de invoering van reclamebelasting om dit te bewerkstelligen bespreekbaar.

Financieel Coalitiepartijen achten het mogelijk om binnen programma 7 Werken in de periode vanaf 2011 een structurele ombuiging te realiseren van € 70.000,=. Wij verwijzen u naar het overzicht op bladzijde 34.

- **Programma 8 Beheer openbare ruimte**

Wijkbudget Coalitiepartijen hechten grote waarden aan een goed onderhouden openbare ruimte, maar dit is niet alleen een verantwoordelijkheid en taak van de gemeente. Ook de wijkbewoners kunnen en zullen hierin een belangrijke rol moeten vervullen. Initiatieven vanuit de wijken m.b.t. beheer van de openbare ruimte zullen met een “open mind” tegemoet worden getreden en als het inzetten van wijkbudgetten daarbij kan helpen zal dat niet nagelaten worden. Speeltoestellen zullen van gemeentewege niet meer vervangen worden. Het budget van € 40.000 zal volledig ter beschikking van de wijken komen. Vanuit het budget Mogelijkmakers zal € 32.500,= aan de wijkbudgetten worden toegevoegd en vanuit de vrijval van budget wegens het niet meer als een gemeentelijke taak aanmerken van schoolzwemmen nog eens € 20.000 en vanuit het aanbestedingsvoordeel Zanddonk € 50.000.

Beeld- kwaliteit Met betrekking tot de beeldkwaliteit van de openbare ruimte, zowel voor woonwijken als voor industrieterreinen, is niet uitgesloten dat, om budgettaire redenen, het onderhoudsniveau naar beneden moet worden bijgesteld. Bij de invulling van de

openbare ruimte zal gekozen worden voor een zodanige inrichting dat aanleg en onderhoud eenvoudig te realiseren zijn.

Coalitiepartijen onderschrijven de reeds in gang gezette operationele samenwerking met Loon op Zand m.b.t. beheer en inrichting van de openbare ruimte. Het op termijn samenvoegen van operationele afdelingen dient te leiden tot synergievoordelen welke kunnen worden aangewend voor de verbetering van de begrotingspositie.

Grafrechten Hetgeen ten aanzien van de dekkingsgraad van sportaccommodaties is gesteld, is op grafrechten van overeenkomstige toepassing. Ook hier zal de dekkingsgraad (nu 50%) de komende vier jaar met 10% worden opgevoerd.

Zienswijze Aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is toegezegd een onderzoek in te stellen met betrekking tot het al dan niet activeren van uitgaven in het kader van werkzaamheden aan de wegen, mede in relatie tot de in het verleden reeds geactiveerde uitgaven waaraan de omschrijving "onderhoud" is gegeven. In dit onderzoek zullen ook de gehanteerde en wenselijk te hanteren afschrijvingstermijnen worden betrokken.

GS

Financieel Coalitiepartijen achten het mogelijk om binnen programma 8 Beheer openbare ruimte in de periode 2011-2014 een structurele ombuiging te realiseren van € 780.000,= waarvan in 2011 € 210.000. Voor de jaren 2012 en 2013 ziet de coalitie ombuigingsmogelijkheden tot bedragen van respectievelijk € 540.000 en € 660.000. Wij verwijzen u naar het overzicht op bladzijde 35.

- **Programma 9 Verkeer**

N261 De besluitvorming m.b.t. de ombouw van de N261 dient uiterlijk 2011 te zijn afgerond zodat conform de planning van de provincie in 2013 kan worden gestart. Het Waalwijks aandeel in de kosten van de ombouw, ca € 6 miljoen, kan gedekt worden uit de winst van Haven VII.

Voor wat betreft de aanpassingen aan de A59 in samenhang met groot onderhoud en aanpassing van de brug over het Drongelens kanaal, bestaat de voorkeur voor het realiseren van nieuwe ontsluitingen. Voor de ontwikkeling van Haven VIII zijn deze essentieel. Financiële middelen hiervoor zijn nog niet beschikbaar. In ieder geval in samenhang met volledige nieuwe ontsluitingen van de A59 dient de rotonde aan de

Hertog Janstraat gereconstrueerd te worden. De reconstructie van de Taxandriaweg kan pas ter hand worden genomen nadat de kantoorzone volledig is gerealiseerd.

Parkeren

De begroting moet geheel vrijgemaakt worden van parkeerinkomsten. In structurele zin is dit voor een bedrag van € 600.000 gebeurd, maar er resteert nog € 1.000.000. Tot nu toe is ervan uitgegaan dat dit bedrag niet voor 2014 uit de begroting gehaald kan worden, omdat de ruimte daartoe ontbreekt, ook om het fasegewijs te doen. Wij zijn van mening dat we hiermee in 2011 toch moeten starten. Vanaf 2011 wordt er dan jaarlijks € 250.000 structureel cumulatief uit de begroting gehaald, zodat vanaf 2014 alle parkeerinkomsten structureel ter beschikking staan als dekkingsmiddel voor de lasten van het gebouwd parkeren. Een en ander is op deze wijze verwerkt in het Financieel Beeld van hoofdstuk 7. Het beheer van de te realiseren parkeergarage in de De Els en aan de Taxandriaweg kan binnen de eigen gemeentelijke organisatie worden ondergebracht of aan een marktpartij, waaronder ook andere gemeenten, worden uitbesteed. Gestreefd wordt naar een optimale kosten-baten verhouding met een goede dienstverlening.

Financieel

Binnen het programma verkeer zijn vooralsnog geen besparingen mogelijk. Voor de N261 is tot een bedrag van ruim € 6 miljoen dekking gerealiseerd in de vorm van winstbestemming van Haven Zeven, maar voor de reconstructie van de A59 en de daaraan gekoppelde Waalwijkse wegen, zullen extra dekkingsmiddelen gevonden moeten worden.

- **Programma 10 Ruimtelijke strategie**

De bestuurperiode 2010-2014 zal in het teken staan van het vaststellen van de strategische visie, de structuurvisie en de daarbij behorende uitvoeringsprogramma's, waaronder onderzoeken naar ondermeer detailhandel..

Bestemmingsplannen

In het kader van deregulering is het wenselijk dat de mogelijkheden binnen bestemmingsplannen worden verruimd. Bij de actualisatie van bestemmingsplannen moet hiermee rekening worden gehouden. De actualisatie van de bestemmingsplannen moet deze bestuursperiode voortvarend ter hand worden genomen teneinde de dienstverlening voor burgers en bedrijven aanmerkelijk te verbeteren. Voorts moeten er beleidsregels worden doorgevoerd die onnodige belemmering in de bestemmingsplannen wegnemen.

- **Programma 11 Financiën**

Uitgangspunt Als het rijk een bezuiniging op een specifiek terrein oplegt, wordt deze één op één doorvertaald naar de gemeentelijke financiën. De gemeente verzacht de rijksbezuinigingen niet.

Mee- en tegenvallers Indien in de komende bestuursperiode sprake is van structurele meevallers dan zal bezien worden of de voorziene ombuigingen op externe partijen verzacht kunnen worden. Voor nieuwe structurele tegenvallers zal dezelfde systematiek worden gehanteerd zoals die voor de totstandkoming van voorliggend coalitieakkoord is gehanteerd namelijk: eerst efficiency maatregelen doorvoeren, voorzieningenniveau bijstellen en tot slot als laatste redmiddel de OZB verhogen. Incidentele meevallers worden in principe in de reserve Majeure Projecten gestort.

OZB In de bij de begroting 2010 behorende meerjarenbegroting voor de jaren 2011 tot en met 2013 werd uitgegaan van een OZB tariefverhoging (exclusief inflatie) van jaarlijks 3%. Op basis van het uitgangspunt van de coalitie dat OZB tariefverhogingen pas in laatste instantie worden ingezet om tot een sluitend beeld te komen, hebben wij ons - vanuit de optiek dat inwoners en bedrijven zoveel mogelijk moeten worden ontzien - nadrukkelijk de vraag gesteld in hoeverre aan verhoging van de OZB valt te ontkomen. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat het, om in dekkingsmiddelen te voorzien voor noodzakelijk uit te voeren grote infrastructurele werken, onvermijdelijk is dat de begroting hiernaar in structurele zin toegroeit. Om die reden achten wij het onontkoombaar dat de OZB tarieven jaarlijks met 2% boven inflatie worden verhoogd.

Organisatie Een van de belangrijkste uitgangspunten voor het beperken van de uitgaven is de keuze die wij maken voor een aanzienlijk kleiner en efficiënter ambtelijk apparaat, waar mogelijk te bereiken door samen te werken met de ons omringende gemeenten of in regionaal verband. Vervolgens ontkomen we er niet aan de ambities van de gemeente in brede zin terug te brengen, waar mogelijk door taken te schrappen. Ook dit leidt tot reductie van personele inzet.

Voor ons is het moeilijk om in concrete zin aan te geven waar besparingen in de personele formatie te realiseren zijn. Wij hebben het gevoel dat deze voornamelijk in management, de organisatie ondersteunende en beleidsadviserende functies gezocht moeten worden; ook vanuit onze visie dat het beheer in ieder geval op orde moet zijn en dat de directe dienstverlening aan de klant goed moet zijn.

**Inkrimpen
ambtelijke
organisatie**

Wij dragen het college op om met een concreet voorstel te komen dat in een periode van vier jaar gefaseerd 10% oplevert, ofwel een bedrag van € 2 miljoen op de exploitatiebegroting. Bij het ontstaan van een vacature gaan we kijken of die moet worden ingevuld en als dat zo is, proberen we dit intern op te lossen. Slechts als dit onvermijdelijk is wordt nog extern geworven. Wij gaan ervan uit dat gedwongen ontslagen niet nodig zijn.

Van een actueel beeld van de stand van de reserves hebben wij in het overdrachtsdocument kennis genomen.

Nog dit jaar zal een nota reserves en voorzieningen moeten worden vervaardigd, waarbij wij er vooral op willen insteken om daar waar mogelijk vermogen ter herbestemming vrij te maken.

Wij gaan ervan uit dat voor het gemeentelijk aandeel in de ombouw van de N261 het exploitatieresultaat van Haven Zeven toereikend is, echter voor de ombouw van de A59 en het oplossen van de problematiek van de Waalwijkse haven en sluis ontbreken middelen en zal gespaard moeten worden.

**Majeure
Projecten**

Van de majeure projecten waarvoor de reserve met gelijke naam dient, resteren nog het CHAP en een deel van de aansluitingen op het spoortracé. Voor het eerste is dekking gerealiseerd voor een bedrag van ruim € 6 miljoen, voor het tweede ontbreken de middelen nog in belangrijke mate. Als majeure projecten waartoe de reserve Majeure Projecten voor een belangrijk deel dekking zal moeten bieden, willen wij de A59 en de sluis toevoegen. Wij streven ernaar de reserve Majeure Projecten geprioriteerd te voeden vanuit incidentele meevallers, incidentele onderuitputtingen, rekeningresultaten en door overheveling vanuit andere vermogensbestanddelen. In het financieel perspectief dat nu voorligt kan in de jaren 2011 tot en met 2014 een bedrag van ruim € 4,4 miljoen worden toegevoegd aan de reserve Majeure Projecten.

**Nieuw
Beleid**

Voor het nieuw beleid dat bij de begroting 2010 voor de komende jaren voorzien werd is, met inachtneming van het in de vorige alinea gestelde, dekking aanwezig voor de op bladzijde 94 van deel 1 van de programmabegroting 2010 vermelde bedragen. In het financieel beeld dat wij geactualiseerd hebben, is tevens voorzien in de kosten van de noodzakelijke verplaatsing van de brandweerkazerne in Waspik. Nog niet is voorzien in dekking van kosten voor reconstructie van de Taxandriaweg in samenhang met het aanpakken van de rotonde Hertog Janplein. Wij zullen onderzoeken of door herschikking van infrastructurele werken de hiervoor noodzakelijke middelen binnen IUP beschikbaar kunnen komen.

Als uitgangspunt voor het eventueel entameren van nieuw beleid geldt voor de coalitie “oud voor nieuw”, waarmee gezegd zij dat de ruimte voor nieuw beleid dient te worden gevonden door het inleveren van bestaand beleid.

Zienswijze

GS

De vorderingen met betrekking tot het daadwerkelijk realiseren van in de begroting vermelde taakstellingen zullen wij nauwlettend volgen. Van onze bevindingen zullen wij het college van GS van Noord-Brabant op de hoogte houden. Van jaar tot jaar kunnen in de begrotingen ramingen i.v.m. onderuitputting op kapitaallasten worden opgenomen. Deze verlagingen van in de begroting geraamde kapitaallasten worden als incidentele baten aangemerkt. Zij zullen dus niet structureel worden ingezet en worden niet als structureel dekkingsmiddel voor de begroting gebruikt.

Financieel

Het totaal van programma 11 geeft in de jaarschijven wisselende bedragen als gevolg van oplopende ombuigingen op de personele organisatie en toenemende OZB opbrengsten. Meest essentieel in programma 11 zijn de mogelijkheden die het financieel beeld jaarlijks biedt om te sparen in de reserve Majeure projecten. Het gaat om bedragen van in 2011 € 1.160.000, in 2012 € 2.035.000, in 2013 € 865.000 en in 2014 € 355.000. Wij verwijzen u naar het overzicht op bladzijde 36.

Projecten Bijlage II

Lopende grote projecten

In het overdrachtsdocument is een uiteenzetting opgenomen m.b.t. de stand van zaken van de lopende grote projecten. Met betrekking tot deze projecten hanteren coalitiepartijen het uitgangspunt dat inganggezette projecten worden uitgevoerd/ voortgezet tenzij nu reeds duidelijk is dat een verantwoorde realisering niet of nauwelijks haalbaar is.

Gelet op de omvang van de projectenportefeuille en de financiële krapte zal er de komende jaren terughoudend worden omgaan met het initiëren van nieuwe projecten tenzij marktpartijen de projecten grotendeels zelf kunnen realiseren.

- **Nieuw stadhuis en nieuw overdekt zwembad**

Beide projecten zijn in de afrondende fase en zullen dit jaar in gebruik worden genomen.

Centrumprojecten

- **De Els**

De Els dient met voortvarendheid te worden gerealiseerd inclusief de realisering van een extra ontsluiting (Grotestraat) van het parkeergebied aan de Taxandriaweg. Coalitiepartijen gaan er vanuit dat eind 2010 met de bouw/verbouwing van De Els kan worden begonnen.

- **St. Jansplein**

De woningbouw is inmiddels gerealiseerd en de herinrichting van het openbare gebied is afgerond. Er resteert nog de realisering van een kiosk en daartoe dient in 2010 onderzocht te worden of marktpartijen interesse hebben voor de realisering daarvan.

- **Hooisteeg-west**

De uitvoering van het plan voor dit gebied dient te worden getemporeerd omdat deze ruimte beschikbaar moet blijven als bouwplaats t.b.v. de realisering van het CHAP op de plaats van het voormalig gemeentekantoor.

- **Unnaplein**

In verband met de realisering van De Els dient dit gebied de komende jaren beschikbaar te blijven als parkeervoorziening. De planontwikkeling dient om die reden te worden getemporiseerd.

- **Taxandriaweg**

Uitgangspunt blijft kantoorontwikkeling en de realisering van een parkeergarage. De realisering/bekostiging van de parkeergarage is alleen mogelijk in combinatie met de kantoorontwikkeling.

Overige projecten

- **Haven Zeven**

De verwachting is dat eind 2010 nagenoeg alle grond is uitgegeven. In 2010 kan gestart worden met de realisering van een vrachtwagenparkeerplaats inclusief faciliteiten ten behoeve van chauffeurs op Haven Zeven.

- **Landgoed Driessen**

Met betrekking tot de verdere ontwikkeling van Landgoed Driessen zal de woonvisie worden gevolgd. Tevens dient de planologische ontwikkeling m.b.t. fase II ter hand te worden genomen.

- **Herontwikkeling locatie gemeentekantoor Sprang-Capelle
(Winkelcentrum)**

De betrokkenheid van de gemeente bij de herontwikkeling dient zich te beperken tot kaderstellende randvoorwaarden en de daadwerkelijke realisatie dient te geschieden door een marktpartij. Indien de randvoorwaarden zoals die door de raad zijn vastgesteld moeten worden verruimd, dan zijn de coalitiepartijen bereid daartoe voorstellen aan de raad voor te leggen. De financiële bijdrage van de gemeente dient zich te beperken tot herinrichting van het openbaar gebied. Coalitiepartijen gaan er vanuit dat eind 2010 begin 2011 bekend is of een marktpartij bereid is het gebied te herontwikkelen.

- **Centrum Waspik**

Het uitvoeringsprogramma (herinrichting openbaar gebied) kan de komende jaren worden gerealiseerd.

- **Woonzorgzones**

Zoals reeds gememoreerd bij programma 4 is naar de mening van de coalitie de pluspuntenfilosofie in de drie kernen gerealiseerd door de ontwikkeling van woonzorgzones in Waalwijk, Sprang-Capelle (landgoed Driessen) en Waspik.

Overige (kleinschaliger) nog te realiseren voorzieningen zoals in Besoyen en Bloemenoord worden gezien als ontmoetingspunten en hebben qua aard meer een huiskamerfunctie dan dat sprake is van een woonzorgvoorziening. Initiatieven worden beoordeeld op noodzaak en functionaliteit.

- **Electronische dienstverlening (Digitalisering)**

Binnen dit overkoepelende project zullen de komende jaren de navolgende projecten worden gerealiseerd: invoering van de basisregistraties en het dienstverleningsconcept, het vormgeven van een klantcontactcentrum, het inrichten van de Midoffice en het Document Management Systeem alsmede de implementatie van diverse wetgeving (DURP, Wabo en WION).

Op basis van een globale inschatting van de meest concrete projecten (EGEM-I) zijn de reeds beschikbaar gestelde middelen niet toereikend. Door inzet van andere beschikbaar gestelde (ICT-)middelen is het mogelijk de projecten (elektronische) dienstverlening toch kostendekkend te kunnen uitvoeren. Ook temporisering of bijstelling van het ambitieniveau kunnen, indien noodzakelijk, nader worden onderzocht.

- **CHAP (Cultuur Historisch Ankerpunt)**

Coalitiepartijen gaan er vanuit dat het CHAP binnen de vastgestelde financiële kaders moet worden gerealiseerd. Indien dat niet mogelijk is dan zal er door de raad een heroverweging moeten plaatsvinden. Voor eind 2010 moet duidelijk zijn of realisatie mogelijk is.

- **Spoortracé**

Voor de volledige afronding van de spoortracé, parallelstructuur, zijn nog geen middelen beschikbaar. Zodra de reserve majeure projecten voldoende middelen bevat zal in prioriteitstelling met andere projecten worden bezien of het project verder kan worden afgerond.

- **Parkeren Centrum**

Met betrekking tot De Els ligt vast dat een gebouwde parkeervoorziening gerealiseerd wordt en dat geldt in principe ook voor de Taxandriaweg met dien verstande dat realisering van deze gebouwde voorziening afhankelijk is van de medewerking van potentiële kopers van bouwlocaties aan de Taxandriaweg. Zolang hierover geen duidelijkheid bestaat zal het maaiveldparkeren worden gehandhaafd. Ten behoeve van de dekking van de kapitaallasten en exploitatielasten van de parkeergarages zal in de periode 2011 t/m 2014 de begroting volledig vrij worden gemaakt van parkeerinkomsten. Tijdens de renovatie van De Els wordt op nader te bepalen locatie(s) tijdelijk een verlaagd parkeertarief gehanteerd.

Budgetmutaties Bijlage III

Programma 1 Kernwaarden

totaal lasten	13.484.676
totaal baten	2.546.584
	10.938.092

	2011	2012	2013	2014
Lastenverlagend				
1 Omvorming hulploketsen	7.230	7.230	7.230	7.230
2 Gratis huwelijksvoltrekkingen worden soberder uitgevoerd	7.000	7.000	7.000	7.000
3 Gemeentepagina van kleur naar zwart-wit	15.600	15.600	15.600	15.600
4 Verplichte publicaties alleen nog op digitaal (internet)	13.200	13.200	13.200	13.200
5 Besparing op representatieve functie (inclusief kabinetzaken)		40.000	40.000	40.000
6 Besparing op vormgeving publicaties		35.000	35.000	35.000
7 Geen budget voor internationale contacten	20.736	20.736	20.736	20.736
8 Geen budget voor jumelage	5.293	5.293	5.293	5.293
9 Geen budget voor milieueducatie		50.000	50.000	50.000
10 Budget voor mogelijk makers voor 50% naar wijken, restant inleveren	32.500	32.500	32.500	32.500
11 Uitvoering WOP's en DOP over een langere periode spreiden	100.000	100.000	100.000	100.000
12 Het aanbestedingsvoordeel Zanddonk wordt toegevoegd aan wijkbudgetten	50.000	50.000	50.000	50.000
Bijdrage vanuit aanbestedingsvoordeel Zanddonk	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
13 Besparingen op budgetten van de raad	37.500	37.500	37.500	37.500
14 Besparingen wegens meer digitaliseren via raadsnet	28.000	28.000	28.000	28.000
15 Herschikking taken gebiedsgericht werken		157.000	157.000	157.000
16 Niet invullen medewerker klantcontact	11.000	11.000	11.000	11.000
	278.059	560.059	560.059	560.059
Batenverhogend				
17 Leges publiekszaken op basis van realisatie en afronding tarieven op € 5,=	20.000	20.000	20.000	20.000
18 baten wegens dwangsommen (nu niet geraamd in de begroting)	30.000	30.000	30.000	30.000
19 heffing van leges op constructieve toets bouwwerken	50.000	50.000	50.000	50.000
20 heffing precariobelasting op opslag van goederen op gemeenteground	25.000	50.000	50.000	50.000
	125.000	150.000	150.000	150.000
Totaal ombuigingsopties	403.059	710.059	710.059	710.059
afgerond	400.000	710.000	710.000	710.000

Programma 3 Welzijn

totaal lasten	9.106.981
totaal baten	1.828.776
	7.278.205

	2011	2012	2013	2014
Lastenverlagend				
1 doorvoeren 10% korting op gemeenschappelijke regeling ISD	210.000	210.000	210.000	210.000
2 doorvoeren 10% korting op gemeenschappelijke regeling GGD	35.000	70.000	70.000	70.000
3 doorvoeren 10% korting op gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio		150.000	150.000	150.000
4 doorvoeren 10% korting op gesubsidieerde instellingen / verenigingen		600.000	700.000	800.000
5 Afschaffen cultuurkompas	32.000	32.000	32.000	32.000
6 Korting van 20% lokale educatieve agenda Bureau		20.000	20.000	20.000
7 Nieuwkomers	39.000	39.000	39.000	39.000
8 Functie ouderenadviseur intern invullen		56.942	56.942	56.942
9 Verlagen bijdrage aan Radar anti-discriminatiebureau	17.000	17.000	17.000	17.000
10 Beëindigen subsidie aan festival Mundial	7.000	7.000	7.000	7.000
11 Geen budget voor organisatie open monumentendag	10.000	10.000	10.000	10.000
12 Subsidie Op Stap project verlagen		10.000	10.000	10.000
	350.000	1.221.942	1.321.942	1.421.943
Batenverhogend	0	0	0	0
Totaal ombuigingsopties	350.000	1.221.942	1.321.942	1.421.943
afgerond	350.000	1.220.000	1.320.000	1.420.000

Programma 4 Zorg en Volksgezondheid

totaal lasten	23.177.367
totaal baten	8.799.282
	14.378.085

	2011	2012	2013	2014
Lastenverlagend				
1 Verlaging van budgetten voor uitvoering WMO en WVG	500.000	500.000	500.000	500.000
2 Huisvestingskosten van de Methadonpost	8.000	8.000	8.000	8.000
3 Steunpunt Huiselijk Geweld	23.000	23.000	23.000	23.000
4 Niet invullen resterende uren WMO consulent na deeltijdpensioen	26.000	26.000	26.000	26.000
	557.000	557.000	557.000	557.000
Batenverhogend	0	0	0	0
Totaal ombuigingsopties	557.000	557.000	557.000	557.000
Afgerond	550.000	550.000	550.000	550.000

Programma 5 Scholing

totaal lasten	7.538.700
totaal baten	1.674.268
	5.864.432

	2011	2012	2012	2013
Lastenverlagend				
1 Geen zwemonderwijs meer vergoeden van de besparing wordt toegevoegd aan de wijkbudgetten		63.000	63.000	63.000
		-20.000	-20.000	-20.000
	0	43.000	43.000	43.000
Batenverhogend	0	0	0	0
Totaal ombuigingsopties	0	43.000	43.000	43.000
Afgerond		40.000	40.000	40.000

Programma 6 Sport

totaal lasten	6.011.798
totaal baten	2.299.785
	3.712.013

	2011	2012	2013	2014
Lastenverlagend				
1 Geen budget voor huldiging kampioenen	14.000	14.000	14.000	14.000
	14.000	14.000	14.000	14.000
Batenverhogend				
2 Tariefaanpassing sporthallen met jaarlijks 8%	35.000	70.000	105.000	140.000
3 Tariefaanpassing sportvelden met jaarlijks 15%	22.500	45.000	67.500	90.000
4 Tariefaanpassing ingebruikname nieuw overdekt zwembad 10%	50.000	50.000	50.000	50.000
	107.500	165.000	222.500	280.000
Totaal ombuigingsopties	121.500	179.000	236.500	294.000
afgerond	120.000	175.000	235.000	290.000

Programma 7 Werken

totaal lasten	60.079.924				
totaal baten	59.167.064				
	912.860				
		2011	2012	2013	2014
Lastenverlagend					
1 Aanpassen exploitatiebudgetten wegens afstoten gemeentelijke panden	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
2 Uitzonderingspositie secretariële ondersteuning afdeling R&E oplossen	24.473	24.473	24.473	24.473	24.473
	74.473	74.473	74.473	74.473	74.473
Batenverhogend		0	0	0	0
Totaal ombuigingsopties		74.473	74.473	74.473	74.473
Afgerond		70.000	70.000	70.000	70.000

Programma 8 Beheer openbare ruimte

totaal lasten	18.072.786
totaal baten	9.567.100
	8.505.686

	2011	2012	2013	2014
Lastenverlagend				
1 Hogere efficiëncy en versobering onderhoud en beheer buitenruimte		300.000	400.000	500.000
2 Beeldkwaliteit Haven Zeven verlagen tot extensief	100.000	120.000	120.000	120.000
3 Dag/nachtschakeling en LED in openbare verlichting	40.000	40.000	40.000	40.000
4 Niet meer vervangen kapotte speeltoestellen	40.000	40.000	40.000	40.000
Het budget wordt overgeheveld naar de wijken	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
	140.000	460.000	560.000	660.000
Batenverhogend				
5 kostentoe rekening van reiniging in rioolrecht	60.000	60.000	60.000	60.000
6 dekkingsgraad grafrechten verhogen van 50% naar 60% in 5 jaar	12.000	24.000	36.000	48.000
	72.000	84.000	96.000	108.000
Totaal ombuigingsopties	212.000	544.000	656.000	768.000
Afgerond	210.000	540.000	650.000	760.000

Programma 11 Financieel evenwicht

totaal lasten	7.509.746
totaal baten	61.234.198
	-
	53.724.452

		2011	2012	2013	2014
Lastenverlagend					
1	Drukwerk bij voorkeur intern vervaardigen	20.000	20.000	20.000	20.000
2	Materiële budgetten in 2011 korten met 1% en 1% inflatie niet doorvoeren	300.000	300.000	300.000	300.000
3	In vier jaar toegroeien naar 10% afslanking gemeentelijke organisatie	500.000	1.000.000	1.500.000	2.000.000
		820.000	1.320.000	1.820.000	2.320.000
Lastenverhogend					
4	Verplaatsing brandweerkazerne Waspik investering van € 1 miljoen	70.000	70.000	70.000	70.000
5	Sparen in reserve Majeure Projecten voor grote infrastructurele werken	4.415.000	1.160.000	2.035.000	865.000
		1.220.000	2.105.000	935.000	425.000
Batenverhogend					
4	OZB jaarlijks + 2% ter dekking grote infrastructurele werken	160.000	323.000	489.000	660.000
5	Hondenbelasting met 10% verhogen	15.000	15.000	15.000	15.000
6	Tijdelijke personeelslasten dekken met incidenteel geld	390.763	390.763	390.763	390.763
		565.763	728.763	894.763	1.065.763
Totaal saldo van ombuigingsopties en lastentoeename		165.763	-56.237	1.779.763	2.960.763
Afgerond		150.000	-55.000	1.775.000	2.960.000

Portefeuilleverdeling Bijlage IV

Burgemeester: drs. A. Kleijngeld

Openbare orde/veiligheid
Algemeen bestuur inclusief burgerzaken
Communicatie
Strategische visie
Vergunningverlening evenementen
Handhaving
Economische zaken
Internationale contacten

Wethouder LokaalBelang: H. Heuverling

Onderwijs
Kinderopvang
Cultuur
Monumenten/archeologie
Gemeentelijke gebouwen
Gezondheidszorg
Archief
Projecten: CHAP, Olympiazone, Centrumontwikkeling Waalwijk, drie schoollocaties
Waalwijk, stadhuis, zwembad
Wijkwethouder Waalwijk-noord

Wethouder VVD: mr. S. Potters

Sociaal-cultureel werk
WMO
Samenlevingsopbouw
Mantelzorg/vrijwilligerswerk
ISD/arbeidsmarktbeleid
Ouderenbeleid
Maatschappelijk werk/opvang
Subsidies
Jeugd- en jongerenwerk
Sport inclusief RKC
Personeel en organisatie
Intergemeentelijke samenwerking
Wijkgericht werken (sociaal deel)
Wijkwethouder Waalwijk-zuid

Wethouder CDA: mr. M. van Dongen

Ruimtelijke ordening
Grondbedrijf
Volkshuisvesting c.a.
Bedrijventerreinen en havens
Stedelijke vernieuwing, inclusief herstructurering
Vijf lokaties Waspik
Centrumontwikkeling Sprang-Capelle en Waspik
Toerisme en recreatie
Vergunningverlening, met uitzondering van evenementen
Parkmanagement
Wijkwethouder Waspik

Wethouder Christen Unie: drs. J. van Groos

Verkeer, vervoer en waterstaat

Beheer en inrichting openbare ruimte

Afvalverwijdering/waterbeheer

Milieu

Financiën

I&A

Deregulering

Wijkgericht werken (fysiek deel)

Duurzaamheidsbeleid

Parkned

Wijkwethouder Sprang-Capelle